

PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

Comisia pentru cultură și educație

2015/2088(INI)

19.10.2015

AVIZ

al Comisiei pentru cultură și educație

destinat Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

referitor la politicile în materie de competențe pentru combaterea șomajului în rândul tinerilor
(2015/2088(INI))

Raportor pentru aviz: Zdzisław Krasnodębski

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru cultură și educație recomandă Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. subliniază că „un nou impuls pentru locuri de muncă, creștere și investiții” reprezintă o prioritate esențială a Comisiei și că, în programul său de lucru pe 2015, Comisia s-a angajat să lanseze inițiative concrete pentru promovarea integrării pe piața muncii și a capacității de inserție profesională, în particular măsuri de sprijinire a statelor membre în ceea ce privește încadrarea în muncă a tinerilor; reiterează faptul că Parlamentul a propus în mod regulat diverse soluții, subliniind că încadrarea în muncă, educația și formarea tineretului ar trebui să fie una dintre principalele priorități politice ale UE;
2. îndeamnă statele membre să pună urgent în aplicare reforme structurale în domeniul învățământului, la toate nivelurile, în special reforme structurale în domeniul învățământului profesional și tehnic (VET), inclusiv prin intermediul unor ucenicii și stagii care să cuprindă o componentă solidă de formare orientată către muncă, cu scopul de a-i ajuta pe tineri să dobândească competențele necesare pentru a se putea integra cu succes pe piața muncii, facilitându-le astfel tranziția de la băncile școlii la câmpul muncii, precum și cu scopul de a-i pregăti pe tineri pentru viață și de a îmbunătăți capacitatea lor de inserție profesională, contribuind la creșterea competitivității economiei UE; subliniază, în acest context, faptul că exploatarea potențialului învățării reciproce și valorificarea cu succes a bunelor practici sunt posibile numai dacă se acordă importanța cuvenită punctelor forte specifice ale fiecărui sistem național;
3. evidențiază faptul că șomajul în rândul tinerilor se situează în continuare la un nivel foarte alarmant în UE și în special în unele state membre; invită statele membre și UE să pună capăt acestei situații, luând de îndată măsuri de protecție socială pentru a contracara efectele economice și sociale ale șomajului;
4. reamintește că politicile educaționale și în materie de competențe nu ar trebui să vizeze doar satisfacerea nevoilor pieței muncii, ci și să înzestreze persoanele cu competențele transversale necesare pentru a se dezvolta ca cetățeni activi și responsabili; le solicită Comisiei și statelor membre să respecte faptul că educația și formarea constituie un drept fundamental și posedă o importantă valoare intrinsecă;
5. reamintește necesitatea promovării unor obiective curriculare pentru educația formală și non-formală și pentru educația pe toată durata vieții, care să-i vizeze pe toți studenții și care să cuprindă atât module teoretice, cât și practice (cum ar fi proiectele antreprenoriale ale studenților, care ar putea include proiecte de antreprenoriat social desfășurate în cooperare cu comunitățile locale);
6. încurajează statele membre să adopte politici pe termen lung prin investiții eficiente, printr-o cooperare mai intensă și prin parteneriate strategice, pentru a promova inovarea, competitivitatea și excelența în VET;

7. indică faptul că Erasmus+ este un instrument esențial pentru asigurarea calității învățământului profesional și tehnic în UE și încurajează schimburile internaționale în scopul formării profesionale;
8. subliniază importanța revigorării și promovării modelului VET, precum și a adoptării unor măsuri menite să îl facă mai atractiv pentru tineri, astfel încât să nu fie perceput ca inferior altor tipuri de formare; subliniază nevoia introducerii sau perfecționării unor sisteme duale de învățământ profesional și tehnic sau a unor combinații între aceste sisteme și învățarea la locul de muncă la toate nivelurile educaționale, pentru a înlesni dobândirea de cunoștințe, de informații de specialitate, precum și de capacități fundamentale de inserție profesională și de competențe și abilități profesionale specifice; subliniază, în plus, nevoia de a asigura faptul că instituțiile publice efectuează un control al calității și furnizează orientări privind conținutul general, obiectivele procesului de învățare, precum și procedurile de desfășurare, evaluare și certificare a VET, pe lângă recunoașterea și echivalarea diverselor calificări; subliniază faptul că schimbul de bune practici legate de sistemele educaționale duale ar putea contribui la schimbările structurale de pe piața muncii și ar putea conduce la niveluri mai ridicate de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor; subliniază avantajele învățării la locul de muncă, care le este de un real folos tinerilor aflați la început de carieră atunci când încearcă să intre pe piața locurilor de muncă;
9. evidențiază importanța dezvoltării competențelor interpersonale („soft skills”), care facilitează negocierea cu succes pe piața locurilor de muncă și dezvoltarea unei cariere profesionale și care constituie o completare esențială a cunoștințelor și a experienței profesionale;
10. reamintește că, în prezent, în UE există două milioane de posturi vacante și subliniază că este important să se încerce soluționarea problemei reprezentate de deficitul de competențe și de inadecvarea competențelor la cerințele pieței muncii, prin promovarea și facilitarea mobilității persoanelor care învață, precum și prin recunoașterea transfrontalieră a calificărilor, prin intermediul unei utilizări mai bune a tuturor instrumentelor și programelor UE, cum ar fi Erasmus+, Cadrul european al calificărilor, pașaportul european al competențelor, Garanția pentru tineret, Europass-CV, Certificatul de abilități antreprenoriale, EURES, Alianțele cunoașterii, Alianța europeană pentru ucenicii, Sistemul european de credite transferabile, Cadrul european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională (EQAVET) și Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET); evidențiază importanța ESCO, care identifică și clasifică aptitudinile, competențele și calificările relevante pentru piața muncii din UE, pentru educație și pentru formare, în 25 de limbi europene; subliniază, în acest context, importanța transferabilității adecvate a drepturilor sociale în interiorul Uniunii și reafirmă importanța, în această privință, a programului Erasmus+, a Fondului social european și a EURES; solicită statelor membre să promoveze cursurile de formare în anumite sectoare în care există decalaje specifice între cerere și ofertă;
11. salută modificarea actualului site internet al Panoramei competențelor în UE, care oferă un punct de acces central, mai cuprinzător și mai ușor de utilizat, la informațiile și datele privind nevoile în domeniul competențelor în ocupațiile și sectoarele din UE și care ajută factorii de decizie politică, experții, agențiile de plasament, precum și consilierii de

orientare profesională și cetățenii în general să ia decizii mai potrivite și în mai bună cunoștință de cauză;

12. evidențiază importanța predării și dobândirii competențelor generale de bază, ca TIC, matematica, gândirea critică, limbile străine, mobilitatea etc., care le vor permite tinerilor să se adapteze cu ușurință la mediul social și economic în schimbare;
13. subliniază importanța dezvoltării capacității de învățare a studenților și necesitatea de a le oferi acestora strategii eficiente de învățare; subliniază că a învăța cum se învață va facilita dobândirea cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și aptitudinilor care le permit persoanelor să-și stabilească, să-și planifice și să-și atingă propriile obiective de învățare și să devină persoane care învață autonom, capabile să facă față schimbărilor profunde care se produc pe piața muncii;
14. subliniază că dezvoltarea abilităților de relaționare este deosebit de importantă pentru toți tinerii, dar în special pentru cei cu experiență în muncă limitată și pentru cei care provin din grupurile subreprezentate și dezavantajate; subliniază că predarea cunoștințelor în materie de relaționare poate constitui o strategie de facilitare a ocupării forței de muncă, dezvoltării carierei și a explorării;
15. remarcă evoluția constantă a pieței forței de muncă și subliniază că este important să se satisfacă cerințele acestei piețe prin intermediul unor calificări și competențe adecvate și al revizuirii și dezvoltării programelor de învățământ existente, precum și prin abordarea – în strânsă cooperare cu angajatorii, organizațiile profesionale, comunitățile de afaceri, factorii de decizie, autoritățile locale, serviciile educaționale și de ocupare a forței de muncă, organizațiile de tineret și toate părțile interesate relevante – a schimbărilor legate de tehnologie, societate, cultură și mediu; în plus, subliniază faptul că, în acest context, este necesar să fie oferite și dezvoltate servicii de calitate pentru consilierea în carieră pe tot parcursul vieții, care să implice și familiile, pentru a-i ajuta pe viitorii studenți și pe tineri în general să adopte decizii corecte în ceea ce privește domeniul de studiu și să facă alegeri mai bune cu privire la educația și carierele lor profesionale, ținând seama de preferințele lor în materie de muncă și de necesitățile pieței muncii; reamintește, cu toate acestea, faptul că politicile educaționale și în materie de competențe nu ar trebui să vizeze doar satisfacerea nevoilor pieței muncii, ci ar trebui să și contribuie la dezvoltarea și creșterea personală a tinerilor, pentru ca aceștia să devină cetățeni proactivi și responsabili; subliniază, în consecință, necesitatea de a introduce programe de educație civică, atât cu caracter formal, cât și non-formal, în ansamblul sistemului educațional;
16. evidențiază importanța stagiaturilor și uceniciei ca parte a programei de învățământ secundar și superior, în vederea dobândirii experienței în muncă și a competențelor transversale; relevă importanța programelor de mentorat care pun studenții în legătură cu profesioniștii sau cu tinerii lucrători și care le asigură studenților accesul la rețele și o înțelegere clară a procesului de lucru; încurajează întreprinderile, prin urmare, să instituie legături durabile și parteneriate cu instituțiile de învățământ, pentru a facilita intrarea studenților acestora pe piața forței de muncă și a garanta faptul că competențele dobândite sunt corelate mereu mai bine cu nevoile reale din câmpul muncii; subliniază, cu toate acestea, faptul că, deși stagiile sunt o oportunitate pentru a învăța pentru studenți, întreprinderile trebuie să-și îndeplinească rolul de factori de mentorat și de formare, ținând

seama de recomandările Comisiei privind punerea la dispoziție a unor stagii de înaltă calitate, pentru a consolida capacitatea de inserție profesională a tinerilor;

17. invită statele membre să dea curs cât mai curând posibil recomandărilor specifice fiecărei țări privind educația și piața muncii din cadrul semestrului european și celorlalte recomandări ale Comisiei;
18. evidențiază rolul pe care îl joacă instituțiile de învățământ superior în ceea ce privește dezvoltarea cunoștințelor și competențelor de care au nevoie absolvenții pentru a avea succes pe piața locurilor de muncă;
19. subliniază importanța unei abordări holistice a competențelor; subliniază necesitatea asigurării unor filiere multiple în cadrul sistemului de învățământ și a unor abordări educaționale flexibile care să poată fi personalizate și ajustate în funcție de nevoile persoanelor; solicită elaborarea unor programe de învățare la locul de muncă în cadrul tuturor tipurilor de învățământ și formare, precum și a unor programe de studiu aplicate, orare flexibile și metode de predare mai puțin formale;
20. subliniază necesitatea unui sistem de învățământ și formare de largă respirație, care să ofere competențe de bază și de înalt nivel portabile, competențe antreprenoriale, de soluționare a problemelor, legate de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) și competențe lingvistice care să le permită persoanelor să achiziționeze constant și să aplice cunoștințele noi și să faciliteze adaptarea lor la schimbările care se petrec în câmpul muncii;
21. subliniază necesitatea de a include elemente de formare în domeniul antreprenoriatului la toate nivelurile sistemului de învățământ și de formare, deoarece inducerea de timpuriu a spiritului antreprenorial în rândul tinerilor, precum și dezvoltarea unor competențe transversale legate de antreprenoriat, cum ar fi creativitatea, gândirea critică, empatia, munca în echipă și spiritul de inițiativă contribuie la dezvoltarea personală și profesională a tinerilor și facilitează tranziția acestora către piața muncii; îndeamnă, în acest sens, la dialog și la cooperare activă între universități și mediul de afaceri în vederea elaborării unor programe educaționale care să le asigure tinerilor aptitudinile și competențele necesare și care să faciliteze și să încurajeze participarea antreprenorilor la procesul educațional; consideră totuși că educația antreprenorială ar trebui să includă o dimensiune socială și să abordeze teme precum comerțul echitabil, întreprinderile sociale și modelele alternative de afaceri, cum sunt cooperativele, în vederea creării unei economii mai pronunțat socială, integratoare și sustenabilă;
22. încurajează statele membre să includă cât mai curând posibil noile tehnologii în procesul de învățare și să intensifice, la toate nivelurile și pentru toate tipurile de educație și de formare, activitățile de formare în domeniul TIC și axate pe dezvoltarea competențelor în domeniul informatic, inclusiv pentru personalul didactic, pentru a oferi diplome și programe de studiu mai bine corelate cu evoluțiile digitale și a motiva tinerii să studieze TIC și să se angajeze în cariere legate de aceasta; subliniază nevoia de a construi o bază tehnologică mai bună în școli și universități și de a furniza infrastructura necesară; subliniază de asemenea, în această privință, importanța resurselor educaționale deschise (OER), care asigură accesul tuturor la educație, crescând capacitatea de inserție

profesională prin sprijinirea procesului de învățare pe toată durata vieții; reamintește că este necesar ca fetele și femeile tinere să fie încurajate să urmeze studii în domeniul TIC;

23. încurajează utilizarea optimă a fondurilor UE existente, precum programul Erasmus+, pentru stimularea dezvoltării aptitudinilor și competențelor transversale în rândul tinerilor, în vederea soluționării cu mai multă eficacitate a problemei șomajului în rândul tinerilor în UE;
24. subliniază că alfabetizarea în domeniul TIC ar trebui să devină o parte integrantă a procesului de învățământ, fiind integrată în programă la toate nivelurile de studiu; subliniază că înzestrarea tinerilor cu competențe TIC aduce avantaje atât în viața lor profesională, cât și în cea privată, oferindu-le abilitățile tehnice, încrederea și flexibilitatea de care au nevoie pentru a se adapta în cursul vieții lor;
25. cheamă statele membre să încurajeze fetele și femeile tinere să se îndrepte către filierele de învățământ axate pe știință, tehnologii, inginerie și matematică (STIM) și să mărească reprezentarea femeilor în domeniile STIM;
26. remarcă faptul că lipsa competențelor lingvistice constituie un obstacol major care îi împiedică pe tineri să fie competitivi pe piața muncii din UE și subliniază că statele membre trebuie să-i înzestreze de timpuriu cu diverse competențe comunicaționale și lingvistice, pentru a soluționa problemele cauzate de actuala inadecvare a competențelor la cerințele pieței muncii;
27. evidențiază importanța fundamentală a avantajelor pe care educația non-formală și învățarea pe toată durata vieții le oferă pentru dobândirea competențelor-cheie, în tandem cu educația școlară sau după terminarea acesteia, pentru a preveni sau a limita excluderea și a oferi oamenilor mai multe oportunități de dezvoltare personală și, pe baza înzestrărilor lor, de evoluție în societate și în câmpul muncii;
28. evidențiază rolul esențial pe care îl au profesorii și formatorii competenți și dedicați în reducerea abandonului școlar timpuriu, în special în zonele subdezvoltate, precum și în îmbunătățirea capacității de inserție profesională a tinerilor; subliniază că profesorii trebuie să fie sprijiniți în mai mare măsură de către școli, instituții de formare, comunități locale și prin politici educaționale, punându-le la dispoziție, spre exemplu, programe de formare mai eficiente și actualizată în noi domenii, cum sunt competențele antreprenoriale și cele legate de TIC, precum și prin promovarea învățării reciproce și a schimbului de bune practici și prin facilitarea accesului la oportunități de formare și sisteme îmbunătățite de învățământ profesional și tehnic continuu; relevă, în această privință, importanța investițiilor în dezvoltarea învățării pe toată durata vieții pentru profesori; se opune ferm oricărei reduceri a bugetelor pentru educație, în special atunci când sunt combinate cu reducerea burselor și granturilor și cu majorarea taxelor școlare.
29. încurajează integrarea noilor metode de predare și formare, elaborate de profesori ca răspuns la nevoile specifice ale clasei;
30. solicită elaborarea unei Strategii europene privind competențele orientată spre viitor și axată pe obținerea de rezultate, care să constituie un ghid pentru strategiile naționale privind competențele și să le integreze în Planurile naționale privind locurile de muncă,

asigurând totodată un cadru cuprinzător pentru planurile de acțiune sectoriale propuse în Pachetul privind ocuparea forței de muncă;

31. remarcă faptul că Garanția pentru tineret și Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor joacă un rol important în ceea ce privește educația și formarea tinerilor șomeri necalificați sau cu calificări inferioare, dar subliniază că este necesară o mai bună finanțare și o implementare corespunzătoare și rapidă a acestor sisteme, urmată de o monitorizare adecvată a situației din fiecare stat membru;
32. subliniază faptul că sunt necesare eforturi pentru o abordare individuală în ceea ce privește dezvoltarea carierei și educația și formarea pe toată durata vieții și consideră că îndrumarea și consilierea care abordează nevoile individuale și se axează pe evaluarea și extinderea competențelor individuale trebuie să constituie un element central al educației și al politicilor privind competențele încă de timpuriu;
33. consideră că educația non-formală, în special așa cum este dezvoltată în cadrul organizațiilor pentru tineret, favorizează creativitatea, spiritul de inițiativă și autoresponsabilizarea, poate mări șansele tinerilor pe piața muncii și poate contribui în mod pozitiv la succesul VET; invită statele membre ca, de acum înainte, să pună în aplicare recomandările Consiliului din 2012 privind validarea învățării non-formale și informale¹ ca modalitate de recunoaștere a competențelor dobândite prin educația non-formală, în special în sectorul de voluntariat și tineret, și să sprijine punerea în aplicare de politici pentru învățarea pe toată durata vieții;
34. reamintește că industriile de creație se numără printre cele mai antreprenoriale sectoare, aflate în creștere rapidă, și că educația de resort dezvoltă aptitudini transferabile cum sunt gândirea creatoare, soluționarea problemelor, munca în echipă și ingeniozitatea; confirmă faptul că domeniile artistice și media îi atrag în mod deosebit pe tineri;
35. subliniază faptul că politicile privind piața muncii în general și politicile urmărind corelarea competențelor cu politicile VET în mod specific trebuie să creeze și să promoveze locuri de muncă sigure și de înaltă calitate, în concordanță cu Agenda OIM privind munca decentă; remarcă faptul că aceste politici trebuie să contribuie la combaterea fenomenului angajării în condiții de precaritate, al contractelor cu zero ore de muncă și al stagiilor neplătite;
36. remarcă rolul important al organizațiilor societății civile, al sindicatelor și al dialogului social în ceea ce privește formularea politicilor privind VET;
37. invită statele membre să canalizeze investițiile către educația integratoare, care răspunde provocărilor societale, în vederea asigurării unui acces și a unor oportunități egale pentru toți, inclusiv pentru tinerii de extracție socio-culturală diferită, precum și pentru grupurile vulnerabile și dezavantajate;
38. cheamă statele membre să mărească atractivitatea studiilor și programelor dedicate științelor, tehnologiilor, ingineriei și matematicii (STIM), pentru a soluționa penuria actuală din acest domeniu; subliniază totuși că disciplinele umaniste și cunoștințele

¹ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

generale din acest domeniu sunt indispensabile pentru utilizarea cu eficacitate a oportunităților oferite de disciplinele STIM și, astfel, ar trebui să fie sprijinite efectiv în cadrul instituțiilor lor și să joace un rol explicit în elaborarea programei instituționale; invită statele membre să încurajeze o abordare transsectorială între diferitele domenii din cadrul instituțiilor de învățământ, cum ar fi programele comune în domeniul artelor, științei, TIC, ingineriei, afacerilor și în alte domenii relevante;

39. reamintește multitudinea de locuri de muncă care au la bază abilitățile tradiționale și care, adesea, nu pot fi relocalizate, acestea având și potențialul de a contribui la stimularea economiilor locale și fiind de interes cultural; le solicită statelor membre să asigure, prin urmare, prezervarea și transmiterea efectivă a meseriilor și profesiilor care includ elemente tradiționale și culturale către generațiile tinere, prin implementarea unor programe specializate;
40. relevă rolul important jucat de învățarea non-formală și informală pentru sprijinirea capacității de inserție profesională a tinerilor; subliniază faptul că implicarea în activitățile organizațiilor de tineret, în activitățile de voluntariat și în activitățile sportive de masă le permite tinerilor să își dezvolte spiritul antreprenorial și un set de aptitudini cognitive și non-cognitive și de competențe transversale și solicită statelor membre să faciliteze implicarea tinerilor în aceste activități extracuriculare care completează educația formală;
41. subliniază că practicarea sportului le oferă participanților oportunități pentru dezvoltarea unei mari varietăți de competențe transversale, care pot crește capacitatea lor de inserție profesională și îi pot ajuta să devină lideri de succes și să își îndeplinească obiectivele; subliniază încă o dată interconexiunile dintre practicarea sportului, capacitatea de inserție profesională, învățământ și formare.

**REZULTATUL VOTULUI FINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	15.10.2015
Rezultatul votului final	+: 22 -: 5 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Membri supleanți prezenți la votul final	Mary Honeyball, Marc Joulaud, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, António Marinho e Pinto, Algirdas Saudargas
Membri supleanți (articolul 200 alineatul (2)) prezenți la votul final	John Stuart Agnew